



Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union



PODRĘCZNIK KSZTAŁCENIA

**CAPE – Porady dotyczące kariery i ścieżki zatrudnienia.
2015-1-PL01-KA202-016802**

Projekt został sfinansowany przy wsparciu Komisji Europejskiej.

Niniejsza publikacja odzwierciedla jedynie stanowisko autora, a Komisja Europejska ponosi odpowiedzialności za jakiegokolwiek wykorzystanie informacji zawartych w tej publikacji.



**CAPE – Careers Advice and Pathways
to Employment**
2015-1-PL01-KA202-016802



Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union



INTERCOLLEGE





*CAPE – Careers Advice and Pathways
to Employment*
2015-1-PL01-KA202-016802



Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

Spis treści

WPROWADZENIE	4
METODOLOGIA NAUCZANIA	5
REALIZACJA WDRAŻANEGO PROGRAMU DORADZTWA ZAWODOWEGO	7
Wprowadzenie.....	7
Relacje.....	8
Podejście.....	9
Praktyki	10
Porady i wskazówki.....	11
A. Umiejętności zarządzania karierą	11
B. Świadomość rynku pracy	13
C. Umiejętności osobiste i społeczne	14
D. Umiejętności organizacyjne	15



WPROWADZENIE

Główny wniosek wynikający z raportu analizy potrzeb wskazuje na zainteresowanie wszystkich grup docelowych, biorących udział w badaniu, rozwojem bardziej ustrukturyzowanego doradztwa zawodowego w instytucjach edukacyjnych.

W prawie wszystkich instytucjach oświatowych objętych badaniem, usługi te mają pewne ograniczenia i mogą być ulepszone. Zazwyczaj nie stanowią wsparcia dla ucznia w rozwoju umiejętności zarządzania własną karierą i w małym stopniu są skupione na praktyce.

Biorąc pod uwagę te wnioski, partnerzy opracowali Program szkoleniowy dla nauczycieli i doradców zawodowych, dostarczający informacji, rad i wskazówek, w jaki sposób najlepiej wdrożyć i umieścić w programie nauczania doradztwo zawodowe.

Podręcznik zawiera informacje:

- **jak korzystać z platformy elearningowej?**
- **co to są łączone metody nauczania?**
- **jak wdrożyć program szkoleniowy?**
- **„porady i wskazówki”**
- **inne informacje wykorzystane do „Programu szkoleniowego dla nauczyciela”.**



Wymagało to opracowania programu szkoleniowego, ponieważ nauczyciele i doradcy (grupa docelowa projektu CAPE) muszą zastosować strategie odpowiadające na potrzeby młodych ludzi. Nauczyciele powinni zdobyć wiedzę i kompetencje, aby wdrożyć doradztwo zawodowe w proces nauczania.

Nauczyciele będą mogli prowadzić zajęcia z umiejętnościami zarządzania karierą, z których nie tylko uczniowie odniosą korzyść. Gospodarka również to odczuje, ponieważ uczniowie podejmą pracę odpowiednią do umiejętności. Nauczyciel przygotuje ich wcześniej do stworzenia planu i wyboru odpowiedniej ścieżki kariery zawodowej. Taka sytuacja daje pracownikowi więcej satysfakcji i lepsze rezultaty pracy.

Nie możemy zapominać, że pracodawcy potrzebują pracowników z odpowiednimi umiejętnościami.



METODOLOGIA NAUCZANIA



Aby wdrożyć „Program szkoleniowy”, wymaga się zastosowania mieszanych metod nauczania, które łączą tradycyjne nauczanie w klasie i metody online.

- **Wykłady w klasach wprowadzą uczniów w podstawową koncepcję i ideę programu, umożliwią zadanie pytań i uzyskanie wyjaśnień.**
- **W grupach dyskusyjnych uczniowie będą mieli możliwość wymiany poglądów, pomysłów, poznając poglądy innych ludzi wzbogacą swoją wiedzę i wyniku interakcji wzmocnią swoje umiejętności.**
- **Uczestnictwo w warsztatach i ćwiczeniach grupowych da uczniom okazję do wykorzystania i uzupełnienia swojej wiedzy i umiejętności.**
- **Rozpatrywanie konkretnych przypadków pozwoli uczniom zastosować swoje umiejętności i wiedzę do rozpoznania i analizy problemu, wywoła krytyczne myślenie. Dzięki temu łatwiej znajdą rozwiązania w realnych sytuacjach.**
- **Symulacje, w przeciwieństwie do rozpatrywania konkretnych przypadków, pozwalają uczniom aktywnie uczestniczyć, podejmować decyzje i działania w świecie pracy zdefiniowanym przez nauczyciela. Symulacje składają się zazwyczaj z odgrywania ról i gier.**

Metody **multimedialne** zawierające zapisy wykładów znanych wykładowców (również zagranicznych uniwersytetów) oraz filmy z międzynarodowych konferencji mogą służyć jako inspiracja twórczego myślenia dla uczniów.

- **Ponadto, podczas wizyt w zakładach pracy uczniowie otrzymają z pierwszej ręki informacje na temat różnych sektorów, ich sposobu działania, funkcji, procesów i kultury.**
- **Przeglądanie się pracy stwarza możliwość obserwowania pracowników w różnych działach w ciągu dnia i uzyskania informacji na temat różnych stanowisk pracy, zawodów, odpowiedzialności z nimi związanej. Ta metoda daje uczniom możliwość przyjrzenia się, zrozumienia pracy na danym stanowisku, pomaga budować sieć kontaktów i relacje. Uczniowie mają również okazję, aby zastanowić się, czy dana praca jest dla nich odpowiednia.**

Podsumowując, byłoby wskazane, aby uczniowie byli zaangażowani w naukę opartą na pracy, która pozwoli im na wykorzystanie wiedzy i umiejętności technicznych oraz doskonalenie możliwości zatrudnienia. W tym celu uczniowie mogliby uczestniczyć we wdrożeniu rzeczywistego projektu pod nadzorem doświadczonego pracownika.

 <p>CAPE</p>	<p><i>CAPE – Careers Advice and Pathways to Employment</i> 2015-1-PL01-KA202-016802</p>	 <p>Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union</p>
---	---	---

Nauka oparta na pracy znacząco pomaga uczniom zrozumieć, jak wiedza i umiejętności zdobyte w szkole przekładają się na rzeczywistość. Nauka oparta na pracy jest bardzo ważna w kształceniu zawodowym.



CAPE – *Careers Advice and Pathways
to Employment*
2015-1-PL01-KA202-016802

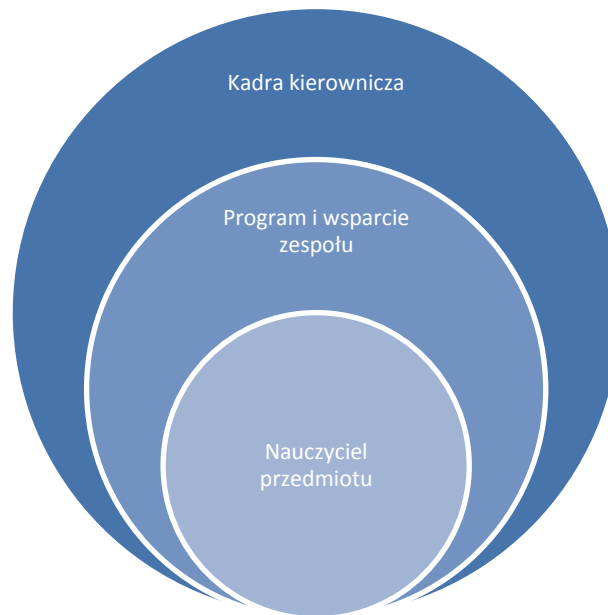


Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

REALIZACJA WDRAŻANEGO PROGRAMU DORADZTWA ZAWODOWEGO

Wprowadzenie

Należy zauważyć, że celem programu szkoleniowego nie jest wpływ tylko na praktykę jednego nauczyciela, ale także na całą organizację. Dlatego program ten nie powinien być realizowany przez nauczyciela w izolacji od innych, lecz w zespołach, gdzie pracownicy z różnych działów współpracują ze sobą, a kierownictwo wspiera proces wdrażanego programu doradztwa zawodowego.





Relacje

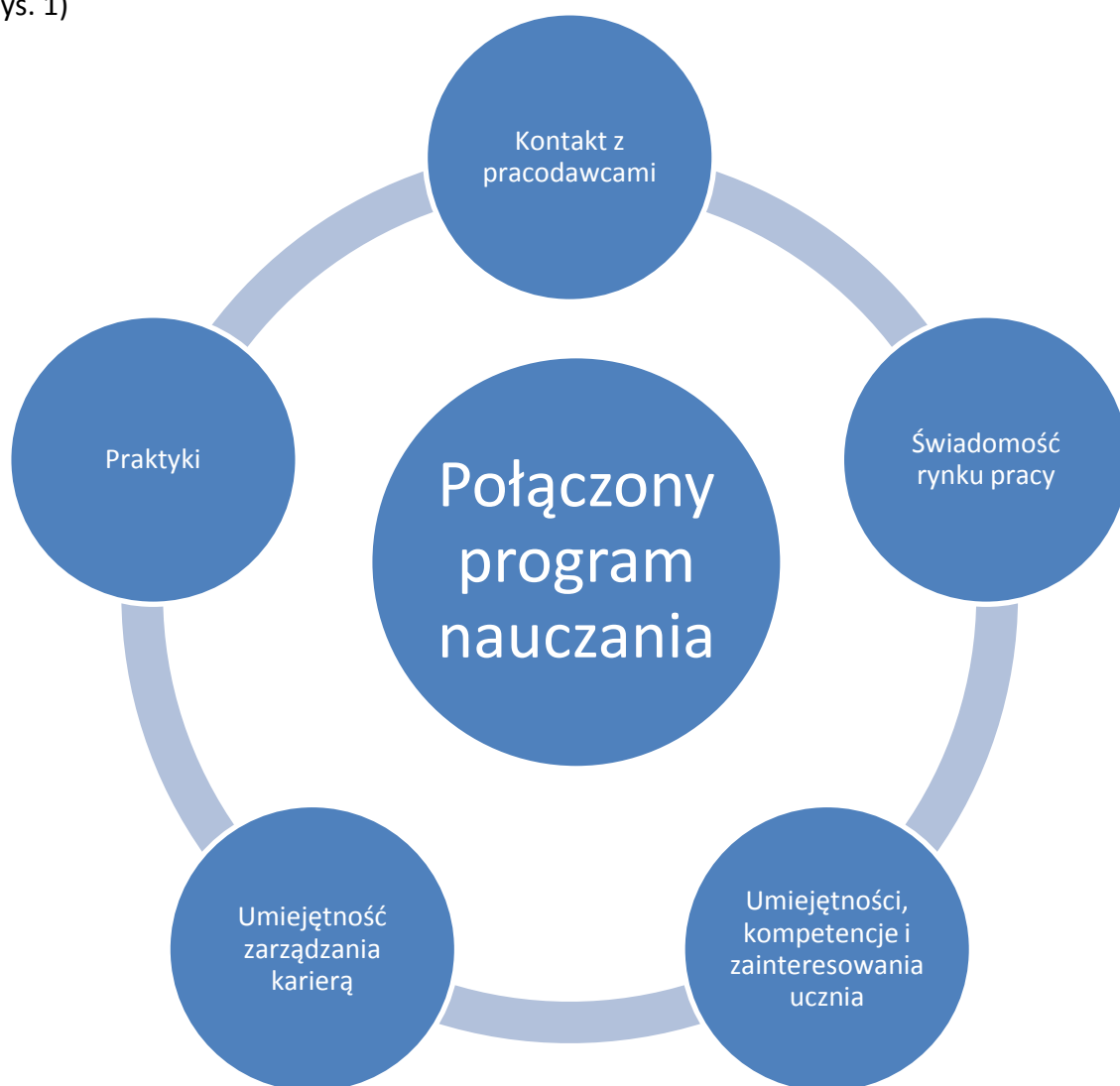
Doradztwo zawodowe i program nauczania powinny być prowadzone równolegle. Doskonałe wykształcenie i doradztwo zawodowe oferują odpowiednią różnorodność zajęć, które są zawarte w programie nauczania i prowadzone we współpracy z pracodawcami. Zrównoważone partnerstwo z lokalnymi pracodawcami zapewnia solidną ocenę istniejącego rynku pracy, ze szczególnym uwzględnieniem dostępnych miejsc pracy konkretnych umiejętności, które doceniają pracodawcy. Ważną kwestią jest lepsza komunikacja między lokalnymi przedsiębiorstwami a szkołami, ponieważ uczniowie mogą od razu dowiedzieć się, jakie są potrzeby pracodawców. Nauczyciele muszą być na bieżąco poinformowani o tym, czego wymaga rynek pracy i zadbać o to, aby uczniowie byli świadomi pełnego spektrum możliwości - zarówno zawodowych, jak i akademickich - którym powinni podążać w celu zabezpieczenia swojego miejsca na rynku pracy.



Podejście

Nauczycielom może być trudno konsekwentnie wprowadzać doradztwo zawodowe w program nauczania. Podejście zintegrowane, które włącza pracodawcę w funkcjonujące już działania, pomoże nauczycielom ożywić tradycyjne programy i uczynić nauczanie bardziej przystającym do potrzeb dzisiejszego i jutrzejszego świata.

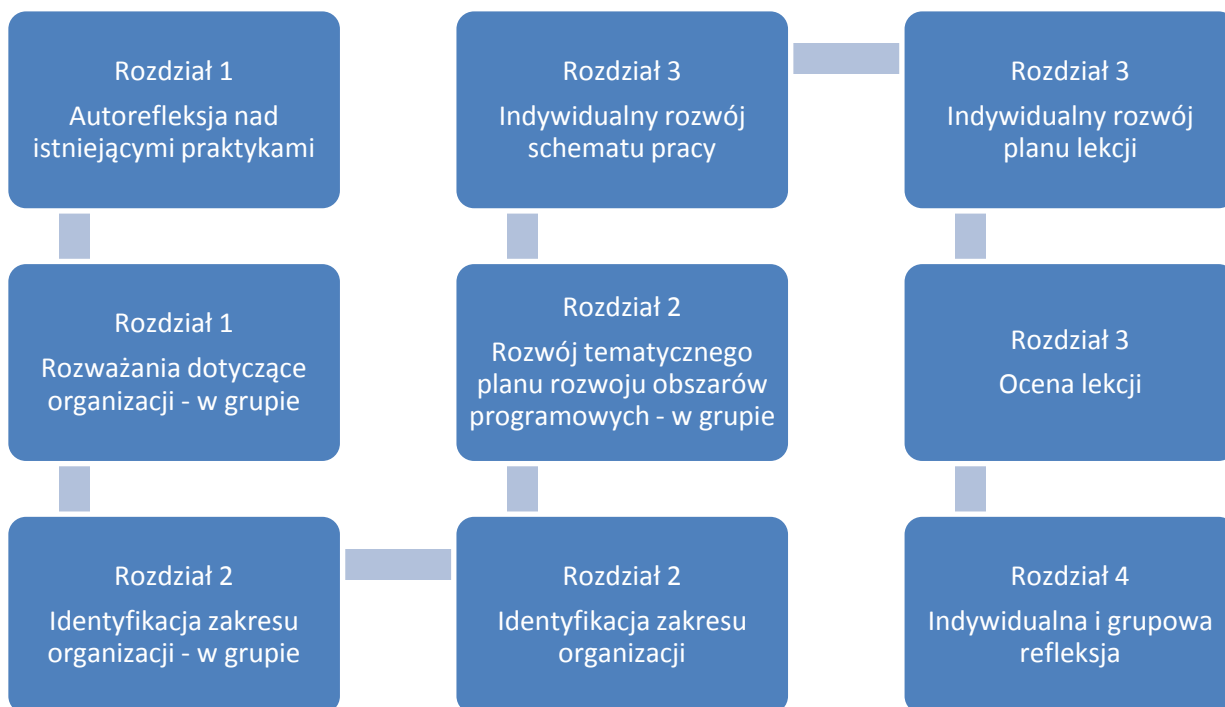
Dokładne podejście (krok po kroku) sprawia, że ten proces jest bardziej wydajny i logiczny. Wynikiem końcowym jest poszerzony zakres nauczania i bardziej zmotywowani uczniowie, gdyż pod uwagę brane są ich zainteresowania, umiejętności i kompetencje (Rys. 1)





Praktyki

Wdrażanie tego programu odbywa się logicznie i krok po kroku, przy użyciu autorefleksji i uczenia się poprzez indywidualne podejście. Praktyki prowadzone są w najprostszej formie – musisz zastanawiać się nad tym, co robisz. Jest to ściśle powiązane z pojęciem uczenia się z doświadczeń, kiedy myślisz o tym, co zrobiłeś i co się stało, potem decydujesz, co zrobisz inaczej następnym razem. **Praktykimogą odbywać się wspólnie**, a nie samodzielnie. Chris Argyris wymyślił pojęcie "podwójna pętla uczenia się", aby wyjaśnić, że refleksja pozwala wyjść poza „pojedynczą pętlę” Doświadczenia, Zastanowienia, Konceptualizacji, Zastosowania do drugiej pętli, aby dostrzec nowy paradygmat i ponownie sformułować swoje pomysły w celu dokonania zmiany swojego zachowania. Rysunek 2 ilustruje podejście krok po kroku do wdrożenia wiadomości ze szkolenia i wykorzystuje praktyki w celu informacji i poprawy.





PORADY I WSKAZÓWKI

Ta część zawiera porady i wskazówki (ćwiczenia), których nauczyciele i doradcy mogą użyć, aby włączyć treści poszczególnych modułów Programu szkoleniowego do programu nauczania.

Są to następujące moduły:

- A. Umiejętności zarządzania karierą
- B. Świadomość rynku pracy
- C. Umiejętności osobiste i społeczne
- D. Umiejętności organizacyjne.

A. Umiejętności zarządzania karierą

- **PORADA: Niech uczniowie zidentyfikują swoje osobiste zainteresowania**

WSKAZÓWKA: Im więcej uczniowie wiedzą o sobie samych, tym łatwiej mogą zaplanować swoją karierę. Ważne jest, aby znać swoje zainteresowania, badać inne obszary i poszukiwać potencjalnych możliwości.

Poproś uczniów, aby poszukali obszarów i zawodów, które zainteresowałyby ich i dlaczego.

- **PORADA: Poproś uczniów, aby poszerzali swoją wiedzę**

WSKAZÓWKA: Niech uczniowie określą zawody, które w dużym stopniu opierają się na wiedzy z wybranej dziedziny. Następnie powinni udzielić wskazówek swoim kolegom, gdzie szukać informacji o zawodzie / zawodzie.

W jaki sposób uczniowie mogą wykorzystać dostępne źródła (np. internet) w zakresie identyfikacji umiejętności, charakterystyki różnych miejsc pracy i zawodów oraz różnych rodzajów szkoleń i możliwości kształcenia? Powinni wiedzieć, jakich umiejętności i doświadczenia potrzebują. Powinni również dysponować wiedzą na temat branży lub sektora.

Uczniowie powinni określić możliwe ścieżki kariery w swojej dziedzinie zainteresowań oraz zbierać i systematyzować informacje, które podnoszą ich kwalifikacje i przydatność do zawodu / pracy.



CAPE – Careers Advice and Pathways
to Employment
2015-1-PL01-KA202-016802



Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

- **PORADA: Ocena jako okazja do promowania autopoznania wśród uczniów**

WSKAZÓWKA: Aby trafnie wybrać kierunek kariery zawodowej należy oprzeć się na:

- złożonym, pozytywnym poczuciu własnej wartości,
- realistycznej ocenie mocnych stron,
- realistycznej ocenie obszarów, nad którymi należy pracować,
- dobrej znajomości własnych preferencji.

Jednym z głównych zadań wychowawców w tym zakresie jest dostarczenie szczegółowych informacji, które budują realistyczną koncepcję samooceny, podkreślając mocne strony uczniów.

- **PORADA: Uczniowie powinni nauczyć się formułować podrzędne cele**

WSKAZÓWKA: Uczniowie powinni zbadać krótko- i długoterminowe zapotrzebowanie na umiejętności, zrozumieć znaczenie wykształcenia, umiejętności, technologii i wymagań dotyczących doświadczeń. To wszystko pomoże im opracować przejściowe plany kariery mające na celu osiągnięcie długoterminowego celu zawodowego.

PORADA: Pomóż uczniom stworzyć „zestaw narzędzi do rozwoju kariery”

WSKAZÓWKA: Dobrze napisane CV jest kluczem do umówienia się na rozmowę kwalifikacyjną. Jest też pierwszą okazją do zrobienia dobrego wrażenia. Podkreśl dostosowanie ich CV do pracy, o którą się starają. Pracodawcy szukają zgodności między umiejętnościami kandydata z własnymi wymaganiami. Zaproponuj, aby prowadzili spis swoich osiągnięć, umiejętności i innych kompetencji, które rozwijają w trakcie kariery. Niech zapisują wszystkie istotnymi działania rozwojowe, zdarzeniami, zobowiązania i osiągnięcia, aby mogli szybko aktualizować swoje CV.



B. Świadomość rynku pracy

- **PORADA: Pomóż uczniom poznać samych siebie**

WSKAZÓWKA: Przeprowadź praktyczne ćwiczenia na temat sytuacji, z którymi mogą się spotkać w kontekście pracy, pytając, jak by sobie z nimi poradzili.

Dyskusja i wymiana poglądów dotyczące rzeczywistych sytuacji, mogą otworzyć ich umysły na samych siebie.

- **PORADA: Uczniowie muszą wiedzieć, gdzie szukać informacji o firmach z interesujących ich branż**

WSKAZÓWKA: Poproś uczniów, aby w internecie znaleźli miejsca, które pomogą im w poszukiwaniu pracy. Jeśli przeszukują tylko te strony, które już znają, poproś ich o wyszukiwanie witryn departamentów rządowych, agencji, organizacji pracodawców, ośrodków akademickich i badawczych...

Istnieją takie witryny, które zawierają więcej informacji na temat firm i ich wymagań w stosunku do kandydatów. Uczniowie muszą wiedzieć, jak do nich dotrzeć.

- **PORADA: Stymuluj przedsiębiorczość wśród uczniów, zachęcając ich do podjęcia inicjatywy w celu realizacji ich projektów**

WSKAZÓWKA: Zadaj pracę domową lub zaproponuj ćwiczenia w klasie, w trakcie których uczniowie będą mogli nauczyć się strategii, ryzyka i uczyć się na błędach. Może to być na przykład blog lub zarządzanie fikcyjną firmą.

- **PORADA: Organizuj spotkania uczniów z osobami pracującymi**

WSKAZÓWKA: Możesz przeprowadzić zajęcia tematyczne, na które możesz zaprosić osobę, która pracuje w obszarze zainteresowań uczniów. Niech ta osoba opowie o tym, co robi i co jest potrzebne do pracy w tej branży.

Uczniowie przywiązują wagę do kontaktów bezpośrednich, a przy okazji mają możliwość zadania pytań i dyskusji na temat zainteresowań i oczekiwań.

- **PORADA: Przeprowadź zajęcia przygotowujące do rozmów kwalifikacyjnych**

WSKAZÓWKA: Odgrywanie ról - nauczyciele / doradcy występują jako pracodawcy, a uczniowie jako kandydaci. Sprawdź ich zdolności do innowacji, komunikacji werbalnej i asertywności oraz poprawnego używania mowy ciała. Daj im wskazówki na temat tego, co można poprawić, używając pozytywnych komentarzy i konstruktywnej krytyki.



C. Umiejętności osobiste i społeczne

- **PORADA: Pobudź myślenie krytyczne**

WSKAZÓWKA: Zachęć uczniów do zastanowienia się nad sobą, kwestionowania aktualnych problemów i łączenia ich ze sobą.

Jest to podstawowa umiejętność, pomagająca uczniom rozwinąć strategię w przyszłej karierze oraz pogłębić umiejętność analizy faktów. Aby pomóc im w tym, użyj raportów związanych z twoim przedmiotem do przeprowadzenia dyskusji w klasie.

- **PORADA: Porozmawiaj o dostosowywaniu stylów komunikacji do różnych odbiorców lub pomóż uczniom praktykować różne role w różnych sytuacjach**

WSKAZÓWKA: Scenariusze, w których uczniowie muszą spotkać się z klientami, porozmawiać z administratorem firmy, rozmawiać publicznie ...

- **PORADA: Promuj współpracę wśród uczniów**

WSKAZÓWKA: W przyszłości, kiedy twoi uczniowie już będą pracować, będą musieli nauczyć się pracować w zespole z ludźmi o różnym wykształceniu, kulturze.

Aby to było im łatwiej, zachęć ich do wykonywania zadań szkolnych w grupach. Inną wskazówką jest zachęcenie uczniów do współpracy ze sobą, aby zrozumieć dany temat.

- **PORADA: Omów znaczenie wagi inteligencji społeczno-emocjonalnej w rzeczywistym świecie**

WSKAZÓWKA: Pokaż uczniom filmy, w których ludzie są szczęśliwi, smutni, zmieszani, zmartwieni. Zapytaj uczniów, czym mogą określić nastrój osoby w filmie. Co robią, gdy spotkają kogoś smutnego / wesołego / zmieszanego itd. w prawdziwym życiu?

- **PORADA: Wypracuj z uczniami zdolność przystosowywania się do różnych sytuacji**

WSKAZÓWKA: Ważne jest, aby pomóc uczniom radzić sobie z frustracją związaną z popełnianiem błędów i nauczyć ich przystosowania się do warunków sprzecznych z wymarzonymi scenariuszami.

Jednym ze sposobów jest pokazanie, że błędy mogą stać się szansą, jeśli wiesz, jak wykorzystać je na swoją korzyść.



D. Umiejętności organizacyjne

- **PORADA: Przeprowadź zajęcia praktyczne dotyczące organizacji czasu**

WSKAZÓWKA: Typowy dzień w XXI wieku: wstajesz, bierzesz prysznic, ubierasz się i robisz śniadanie. Jeśli to samo działoby się w średniowieczu - ile czasu potrzebne byłoby na te czynności i dlaczego?

- **PORADA: Zaangażuj uczniów w proces planowania**

WSKAZÓWKA: Podczas planowania wyjazdu, uczniowie mogą zostać poproszeni o podjęcie różnych kroków - planowania, zebrania niezbędnych informacji i zaplanowania imprezy.

- **PORADA: Pomagaj uczniom w ustalaniu priorytetów**

WSKAZÓWKA: Zachęcaj do określenia tego, co należy zrobić i przekształcenia tego w listę rzeczy do zrobienia. Wykreślanie pozycji z listy będzie satysfakcjonujące i motywujące.

- **PORADA: Nakłoń uczniów do proszenia o pomoc w organizacji i zakończeniu zadania**

WSKAZÓWKA: Mogą to być listy lub obrazki, które określają etapy zadania i które można wykreślić w miarę wykonywania czynności.

- **PORADA: Rozbij duże projekty lub na małe zadania, poręczne części**

WSKAZÓWKA: Wyraźnie określ plan, który można wykonać krok po kroku, aby ukończyć zadanie. Stwórzcie „szablon” działania. Zachęć uczniów do zaplanowania, kiedy i jak będą realizowali każdą część planu.